

Initiatieven en participaties

Ingenieursbureau Westenberg B.V.

Westeinde 25
3844 DD Harderwijk

Versie	Datum	Documentnr.	Status	Geautoriseerd door: ing. E.R. Hoogterp
1	11-05-2022	22-D05	Definitief	Geschreven door: Yvonne Zijp en Saskia Moes

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	3
2. ORIËNTATIE INITIATIEVEN EN KEUZE BEPALING	3
1.1 INVENTARISATIE MOGELIJKE INITIATIEVEN.....	3
3. OPVOLGING INITIATIEVEN C.Q. HUIDIGE RESULTATEN VAN DE INITIATIEVEN	3
INITIATIEF – PAPIER	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
INITIATIEF M.B.T. HET NIEUWE RIJDEN	3
INITIATIEF – IASSET	4
INITIATIEF - SAMENWERKINGSVERBAND DUURZAME LEVERANCIER	4
INITIATIEF - CURSUS DUURZAAMHEID BINNEN ASSETMANAGEMENT	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
4. NIEUWE INITIATIEVEN.....	5
INITIATIEF - DUURZAAMHEIDSADVIES	5
INITIATIEF - PLATFORM CB'23	5
INITIATIEF - BOUWCIRCULAIR.....	6
INITIATIEF - IFD-BOUWEN WERKGROEP	6
INITIATIEF - DUURZAAMHEID ONDERDEEL VAN NVDO-INSPECTIE-CURSUS	6
INITIATIEF - CURSUS PRAKTISCHE TOEPASSING DUURZAAMHEID.....	6
INITIATIEF – DRONES EN INSPECTEREN.....	6
INITIATIEF – ACTUALISEREN CUR213 HOUT IN DE GWW.....	7
INITIATIEF – OPZETTEN HOUTINDEGWW	7
BIJLAGE:	7
BRONVERMELDING:	7

1. INLEIDING

Via dit verslag geven wij u graag meer inzicht in onze bestaande initiatieven alsook onze oriëntatie naar nieuwe en mogelijk op te pakken initiatieven.

Kanttekening: wij vallen als 'kleine organisatie' onder de CO₂-prestatieladder.

2. ORIËNTATIE INITIATIEVEN EN KEUZE BEPALING

Als Ingenieursbureau Westenberg zijn we nog niet zo lang bezig met de CO₂-prestatieladder. We zijn dan ook nog betrekkelijk nieuw in de weg naar initiatieven. Toch blijkt dat we in de praktijk als organisatie eigenlijk best al wel goed bezig zijn met initiatieven.

De onderstaande lijst met mogelijke initiatieven hebben we uitgewerkt vanuit eigen inventarisatie in de branche alsook door gebruik van http://www.skao.nl/initiatieven_programma (besparingstips, ketenanalyses en initiatieven en programma's).

1.1 Inventarisatie mogelijke initiatieven

Korte opsomming van alle mogelijke initiatieven en participaties waaruit we als Ingenieursbureau Westenberg enkele hebben gekozen welke in het volgende hoofdstuk zijn uitgewerkt:

- Ketenanalyse wegengebruik;
- Advisering duurzaamheid;
- Ketenanalyse in de eigen branche;
- Leveranciers sturen op CO₂ uitstoot;
- Informatiedeling via een samenwerkingsverband, bijvoorbeeld Nederland CO₂ neutraal;
- Het nieuwe rijden.nl
- Verduurzamen wagenpark;
- Specifieke acties als banden op spanning;
- Stimulering OV-verkeer;
- Stimulering inzet fiets e.d. t.o.v. de auto;
- Verduurzaming van eigen (kantoor)pand;
- CO₂ in project(plan) meenemen als overweging;
- Investering of betrokken bij de inzet van duurzame energie als zonnepanelen;
- Samenwerking in remote bezoeken van assets met gebruik maken van drone technologie;
- Opstellen van een eigen LCA (levenscyclusanalyse) en aansluitend berekenen van een MKI (milieukostenindicator)

3. OPVOLGING INITIATIEVEN C.Q. HUIDIGE RESULTATEN VAN DE INITIATIEVEN

Onderstaande vindt u de initiatieven die we als Ingenieursbureau Westenberg reeds hebben opgestart.

Initiatief m.b.t. het nieuwe rijden

Het nieuwe rijden is een actie die intern veel aandacht vraagt, ook andere partijen denken wij hierbij te kunnen betrekken.

De bandenspanningsmeter wordt ook extern ingezet om het gesprek met klanten en eventuele andere externen als leveranciers te openen. Hiermee wordt bewustwording gezaaid bij deze partijen. Door de onderlinge gesprekken zal dit onze interne aandacht voor het nieuwe rijden ook weer versterken wat de interne reductie ondersteund.

De investeringen zijn reeds in 2016 gedaan. Qua tijd wordt deze actie uitgevoerd tijdens bestaande bedrijfsactiviteiten en vergen derhalve minimale extra inspanning. Zie voor een cijfermatige onderbouwing document D04 energie management actieplan.

Initiatief – iASSET

iASSET is een integraal beheersysteem, waarin de beheerder kan kiezen voor diverse onderdelen. Zoals bijvoorbeeld riolering, groen, infrastructuur, kunstwerken enz. iASSET biedt beheerders altijd een compleet beeld van hun areaal. Ingenieursbureau Westenberg is mede initiatiefnemer van dit systeem. En is verantwoordelijk voor de invulling van het onderdeel kunstwerken.

Dit systeem is opgezet om beheerders een compleet overzicht te geven en te faciliteren in paperless werken. De reductie vindt plaats in scope 3 reductie van papier bij onze klanten/opdrachtgevers en eventueel hun leveranciers die mee kunnen kijken via dit systeem. Wij dragen bij aan voortgang van dit initiatief via bovenstaande input alsook een financiële bijdrage voor het beheer en verdere ontwikkeling van dit product. Bijdrage is € 4.700,00.

Als ingenieursbureau Westenberg helpt deze tool ons in de overgang naar meer digitaal werken. Wat aansluit bij onze acties m.b.t. papierreductie. Onze intern betrokkenen zijn onze inspecteurs als muteerders en onze directeur als mede-eigenaar en bedenker van dit systeem.

Initiatief - Samenwerkingsverband Duurzame leverancier

We zijn lid geworden van Duurzame Leverancier, dit is het platform voor organisaties die veilig en verantwoord willen ondernemen en investeren in duurzaamheid. Het initiatief helpt leveranciers bij de opzet van een duurzame bedrijfsvoering en opdrachtgevers bij het vinden van duurzame leveranciers. Het uitgangspunt is het delen van kennis en informatie, voor en door de deelnemers. Wij hebben ons aangesloten bij dit samenwerkingsverband.

Initiatief - Zonnepanelen met VvE's en medehuurders

Vanuit de directie is voorgedragen om vanuit de VvE's en medehuurders in 2020 weer actief op zoek te gaan naar mogelijkheden voor de inzet van groene stroom en/of opwekking van eigen stroom via bijvoorbeeld zonnepanelen. We verwachten hiermee een positieve bijdrage te kunnen leveren aan onze CO₂ reductie, deze reductie vindt plaats in scope 2 (energieverbruik). De directie ziet reductiemogelijkheden en is bereid te investeren.

In het kalender jaar 2021 zijn er zonnepanelen geplaatst op het dak van de vestiging Harderwijk. De investering van dit initiatief was € 18.500,00. De uitvoering was de verantwoordelijkheid van het managementteam, waarvan Barbara Hakkert het aanspreekpunt was.

In 2020 was het energieverbruik van bovengenoemde vestiging 34.999 kWh en dit is in 2021 gereduceerd met 11.894 kWh. Dit komt neer op circa 34% reductie t.o.v. 2020 en betekent een CO₂-reductie van 6,61 ton CO₂.

4. NIEUWE INITIATIEVEN

Onderstaande vindt u de nieuwe initiatieven die we als Ingenieursbureau Westenberg gaan opstarten.

Initiatief - duurzaamheidsadvies

Pro-actief adviseren van onze opdrachtgever d.m.v. een standaard duurzaamheidsparagraaf in iedere rapportage, waardoor de opdrachtgever goed inzicht krijgt in de keuzes die hij maakt en welke milieu-impact die keuze heeft. We willen hiermee de opdrachtgever ondersteunen in duurzaam advies en het gesprek hierover op gang brengen. We hebben duurzaamheid standaard onderwerp gemaakt in overleg met de opdrachtgever. Daarnaast is er een productblad ontwikkeld over duurzaamheid waarin ook aandacht besteed wordt aan onze cursus Duurzaamheid binnen assetmanagement. Er is intern een duurzaamheidsclub aangesteld welke bestaat uit vier medewerkers die naast hun reguliere taken tijd krijgen om zich te richten op alles op het gebied van duurzaamheid.

Daarnaast is tijdens het afstuderen van een medewerker onderzoek gedaan naar een methodiek om de totale CO₂-footprint van fiets-voetgangersbruggen van verschillende materialen te vergelijken. Het onderzoek heeft geresulteerd in een bepalingsmethode (Excel formulier) waarin houten, stalen en betonnen fietsvoetgangersbruggen snel met elkaar kunnen worden vergeleken op het gebied van CO₂. Door de parameters van de brug in te vullen berekent de methode de variant met de minste CO₂-uitstoot. Dit onderzoek kunnen wij wellicht gaan gebruiken om opdrachtgevers goed te kunnen adviseren op het gebied van duurzaamheid. De bepalingsmethode is bedoeld om varianten snel af te wegen en niet als constructieve onderbouwning. Er kan dus snel vergeleken worden welk materiaal het meest CO₂-voordelig is. Aangezien deze methodiek bij uitstek geschikt is voor het ontwerp van bruggen en wij over het algemeen geen rol hebben in het ontwerpproces, willen we de komende periode gaan bekijken of wij de gegevens uit dit onderzoek misschien kunnen combineren met de gegevens uit Dubocalc om tot een waardevol adviesproduct te kunnen komen. Deze vervolgstap zal door het team duurzaamheid worden opgepakt. Emile Hoogterp is namens het managementteam verantwoordelijk voor de uitvoering. De eerste investeringen voor dit initiatief zijn gedaan in de vorm van 210 bestede uren aan duurzaamheid vanaf juni 2019 en daarnaast hebben twee medewerkers de cursus Dubocalc gevolgd.

Update 2020: Sinds kwartaal 3 van 2020 is een adviseur duurzaamheid werkzaam bij Ingenieursbureau Westenberg. Samen met Emile is een materialenpaspoort ontwikkeld voor Rijkswaterstaat. Dit materialenpaspoort is bedrijfsbreed toegelicht en wordt nu nog door ontwikkeld met praktijkvoorbeelden uit onze bestaande IAK-opdracht voor Rijkswaterstaat. Ook zijn de offertes en start- en eindoverleggen doorontwikkeld, waar duurzaamheid een nog belangrijkere en prominere rol speelt.

Daarnaast zijn we nu met diverse projecten bezig (geweest) op het gebied van LCA/LCC's, circulariteit en MKI-waardes. Er zijn momenteel 3 afstudeerders bezig op het gebied van IFD-bouwen. Zie voor uitwerking en te verwachten reductie document 22-D06a-Ketenanalyse reductie CO₂ binnen Assetmanagement.

Initiatief - platform CB'23

We nemen actief deel aan dit initiatief van Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, de NEN en de Bouwcampus. Dit platform draagt bij aan de transitie naar een circulaire bouwsector door zich te richten op het opbouwen en delen van kennis, het inventariseren en agenderen van belemmeringen en het opstellen van bouwsector brede afspraken.

Platform CB'23 wil bouw-breed partijen met circulaire ambities met elkaar verbinden, zowel in de GWW-sector als in de woning- en utiliteitsbouw.

Het streven is om vóór 2023 nationale, bouwsector-brede afspraken op te stellen over circulair bouwen. Uit het Platform CB'23 zijn nu 3 concepten opgesteld, te weten "Toekomstig hergebruik", waar Emile Hoogterp een van de werkgroep trekkers is. Daarbij hebben Emile Hoogterp en Saskia Moes een actieve rol gehad in de ontwikkeling van de leidraad: "Paspoorten voor de bouw".

Initiatief - Bouwcirculair

Emile Hoogterp neemt deel aan de Raad van Advies van BouwCirculair. BouwCirculair streeft naar duurzame materialen in bouwprojecten, door het reduceren van CO₂ en het gebruik van circulaire grondstoffen. Transparant wordt gewerkt aan de speerpunten die de leden gezamenlijk agenderen. De beweging is gericht op doen. Het netwerk verbindt alle schakels in de keten en organiseert bijeenkomsten, verzorgt cursussen, initieert projecten en ontwikkelt praktische toepasbare instrumenten. Daarnaast zet BouwCirculair zich in voor het realiseren van innovaties, door partijen in de keten met elkaar te verbinden, proeftuinen op te zetten en door scholen en studenten bij projecten te betrekken. Beide concepten zijn "definitief". Sinds maart 2021 is de 80% versie van circulair aanbesteden opgesteld, waar Emile Hoogterp ook een rol in heeft gespeeld. Deze zal in 2021 definitief gemaakt worden. Er zijn nu proeftuinen gaande met circa 10 overheden om projecten te begeleiden en van elkaar te leren op het gebied van circulaire fiets-voetbruggen. We verwachten hiermee een positieve bijdrage te kunnen leveren aan CO₂ reductie bij onze opdrachtgevers.

Initiatief - IFD-Bouwen werkgroep

We nemen deel in de IFD-bouwen werkgroep. Allereerst zijn er twee NTA's ontwikkeld die landelijk worden toegepast en tevens worden er gastcolleges gegeven op diverse hogescholen op het gebied van duurzaamheid en IFD-bouwen. Emile Hoogterp zal bij de hogescholen van Leeuwarden en Groningen (NHL en Hanze) colleges geven en is betrokken bij colleges van Zwolle en Deventer (Windesheim en Saxion). Dit is een samenwerking tussen de NEN, Ingenieursbureau Witteveen en Bos en Ingenieursbureau Westenberg.

Initiatief - Duurzaamheid onderdeel van NVDO-inspectie-cursus

Duurzaamheid wordt een onderdeel van module 2 en 3 van de NVDO-inspectie-cursus. Deze cursus wordt door Emile Hoogterp ontwikkeld en gegeven. Daarnaast is de cursus duurzaamheid ontwikkeld welke zeer binnenkort gegeven gaat worden. We verwachten ook hiermee een positieve bijdrage te kunnen leveren aan CO₂ reductie bij onze opdrachtgevers.

Initiatief - Cursus Praktische Toepassing Duurzaamheid

Ingenieursbureau Westenberg biedt de cursus Praktische Toepassing Duurzaamheid aan, afgestemd op beheerders en onderhoudspartijen van civieltechnische kunstwerken. De cursus geeft inzicht in het toepassen van duurzaamheidsmaatregelen in het beheer van de kunstwerken. Door deze cursus geven we de cursisten (onze opdrachtgevers) inzicht in en informatie over het beheer en onderhoud en duurzaam gebruik van materialen. Hiermee zouden we invloed kunnen uitoefenen op de CO₂ uitstoot en het terugdringen daarvan. De reductie vindt plaats in scope 3, namelijk reductie van CO₂ uitstoot door duurzamer onderhoud en gebruik van duurzame materialen bij projecten van onze opdrachtgevers.

Daarnaast is dit initiatief voor ons als Ingenieursbureau Westenberg interessant voor onze uitstraling in de branche. We kunnen deze keten inzetten om onze vakkennis en expertise op het gebied van duurzaamheid te delen.

Initiatief – Drones en inspecteren

Emile Hoogterp neemt deel aan de werkgroep Drones en inspecteren. Zodat dit een gangbare en goedgekeurde inspectiemethode wordt, aangezien alternatieve aanbiedingen regelmatig uitgesloten worden en er dan per definitie traditioneel geïnspecteerd dient te worden.

Initiatief – actualiseren CUR213 Hout in de GWW.

Emile Hoogterp heeft met diverse andere mensen de CUR213 geactualiseerd. Hout heeft zo nu en dan een slechte naam en dit is onterecht. In deze Aanbeveling worden de voordelen benoemd en de vooroordelen ontkracht. Hout is het meest CO₂-neutrale materiaal dat er is en dient daarom meer toegepast te worden. Deze Aanbeveling helpt daarbij.

Initiatief – Opzetten Houtindegww

Emile Hoogterp heeft met diverse andere mensen de Houtindegww vormgegeven. Hout heeft zo nu en dan een slechte naam en dit is onterecht. In deze Aanbeveling worden de voordelen benoemd en de vooroordelen ontkracht. Hout is het meest CO₂-neutrale materiaal dat er is en dient daarom meer toegepast te worden. Deze Aanbeveling helpt daarbij.

BIJLAGE:

- Geen

BRONVERMELDING:

- Niet van toepassing, anders dan het CO₂ portfolio.